

MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Basanavičiaus a. 1, 68307 Marijampolė, tel.: (+370 343) 90 011, 90 062, el. p. administracija@marijampole.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188769113

Tiekėjams

DĖL PIRKIMO SĄLYGŲ PAAIŠKINIMO

Marijampolės savivaldybės administracija (toliau – Perkančioji organizacija) atviro konkurso būdu vykdo tarptautinį pirkimą **„Daugiafunkcinio sporto paskirties (7.14) pastato (arenos), Vokiečių g. 15, Marijampolėje statybos darbų pirkimas“** (toliau – Pirkimas). Skelbimas apie Pirkimą 2026 m. balandžio 20 d. paskelbtas internetinėje svetainėje <http://www.marijampole.lt> ir Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje <https://viesiejipirkimai.lt> (toliau – CVP IS), Pirkimo ID. 7452409.

Perkančiosios organizacijos Viešųjų pirkimų nuolatinė komisija (toliau – Komisija), vadovaudamasi 2026 m. balandžio 17 d. Komisijos posėdžio protokolu Nr. K-219 patvirtintų Pirkimo sąlygų 1 priedo „Terminai“ 4. punktu, 2026 m. balandžio 29 d. posėdyje priėmė sprendimą, teikti atsakymus į tiekėjo/-ų CVP IS susirašinėjimo priemonėmis pateiktą/-us rašytinį/-ius prašymą/-us:

1. Klausimas. *„Susipažinę su pirkimo dokumentais, atkreipiame dėmesį, kad pagal specialiujų pirkimo sąlygų 7 skyrių pasiūlymo galiojimo užtikrinimas gali būti teikiamas tik banko garantijos forma. Prašome patikslinti sąlygas ir leisti šį užtikrinimą teikti ne tik banko garantija, bet ir draudimo bendrovės laidavimu. Tiek banko garantija, tiek draudimo bendrovės laidavimas yra įprastos ir naudojamos priemonės, kurios užtikrina perkančiosios organizacijos interesus. Šiuo atveju matyti nenuoseklumas – pasiūlymui leidžiama tik banko garantija, bet sutarties vykdymui jau leidžiamas ir draudimo laidavimas. Tai rodo, kad abi priemonės perkančiosios organizacijos iš esmės yra laikomos tinkamomis.*

Pažymėtina, kad toks ribojimas apsunkina dalyvavimą pirkime. Banko garantijos dažnai reiškia išaldytas apyvartines lėšas arba sumažintus kredito limitus. Draudimo laidavimas leidžia užtikrinti tą patį, bet su mažesne finansine našta. Dėl to ribojimas gali mažinti konkurenciją ir nėra proporcingas.

Papildomai atkreipiame dėmesį į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2026 m. kovo 17 d. nutartį civilinėje byloje Nr. e3K-7-35-421/2026, kurioje buvo nagrinėjamas būtent draudimo bendrovės išduotas laidavimas. Šioje byloje teismas detaliai pasisakė dėl tokios užtikrinimo priemonės paskirties ir veikimo. Teismas pabrėžė, kad laidavimas yra savarankiška prievolių įvykdymo užtikrinimo priemonė, skirta užtikrinti greitą ir efektyvią kreditoriaus interesų apsaugą, t. y. sudaryti realią galimybę kreditoriui operatyviai gauti užtikrinimo sumą, kai prievolė nėra vykdoma.

Svarbu tai, kad visa ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo išaiškinta logika buvo taikoma būtent draudimo bendrovės išduotam laidavimui. Tai reiškia, kad teismų praktikoje draudimo bendrovės laidavimas yra laikomas pilnaverte, patikima ir efektyvia prievolių įvykdymo užtikrinimo priemone, kuri savo paskirtimi ir funkcija atitinka garantijos institutą ir yra tinkama kreditoriaus interesų apsaugai užtikrinti.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme įtvirtintais lygiateisiškumo, nediskriminavimo ir proporcingumo principais, prašome papildyti pirkimo sąlygas, numatant galimybę pasiūlymo galiojimo užtikrinimą teikti tiek banko garantijos, tiek draudimo bendrovės laidavimo forma." (kalba netaisyta).

1. Atsakymas. Perkančioji organizacija, išnagrinėjusi tiekėjo pateiktą pastabą dėl pasiūlymo galiojimo užtikrinimo būdo išplėtimo, pažymi, kad Pirkimo dokumentuose nustatytas reikalavimas pasiūlymo galiojimo užtikrinimą pateikti išimtinai banko garantijos forma buvo nustatytas sąmoningai, įvertinus konkretaus Pirkimo pobūdį, su juo susijusias rizikas bei būtinybę užtikrinti maksimalų užtikrinimo realizavimo efektyvumą.

Visų pirma pažymėtina, kad pagal Viešųjų pirkimų tarnybos (toliau – VPT) formuojamą poziciją¹ Pirkimo vykdytojas turi diskreciją nustatyti, kokios pasiūlymo ar sutarties įvykdymo užtikrinimo priemonės yra jam priimtinos, atsižvelgdamas į Pirkimo objektą, jo vertę ir rizikingumą: „...Pirkimo vykdytojas gali nuspręsti, kad jam priimtina tik viena užtikrinimo priemonė, pavyzdžiui, banko garantija..“. Nors VPT rekomenduoja sudaryti galimybę tiekėjams rinktis iš kelių užtikrinimo priemonių, tokia rekomendacija nėra absoliuti pareiga, o kiekvienu atveju turi būti vertinama per proporcingumo principo prizmę.

Šiuo konkrečiu atveju pasiūlymo užtikrinimo paskirtis yra užtikrinti itin operatyvią ir realią Perkančiosios organizacijos interesų apsaugą būtent pasiūlymų vertinimo stadijoje, kai bet koks tiekėjo pasitraukimas, atsisakymas pasirašyti sutartį ar pareigų nevykdymas sukelia tiesiogines ir neatidėliotinas pasekmes Pirkimo procedūrų eigai. Pažymėtina, kad Pirkimo sąlygų nuostatos numato konkrečius atvejus, kada užtikrinimas turi būti realizuojamas. Tokiose situacijose Perkančiajai organizacijai yra esminė galimybė nedelsiant gauti užtikrinimo sumą, nes bet koks delsimas tiesiogiai veikia Pirkimo procedūrų tęstinumą, gali lemti papildomas administracines sąnaudas ar net būtinybę pakartoti procedūras.

Pažymima, kad net ir nustatant identiškus reikalavimus, skirtingų finansinių instrumentų praktinis taikymas nėra visiškai vienodas, todėl siekiant užtikrinti vienareikšmį ir be interpretacijos įgyvendinamą mechanizmą buvo pasirinktas labiausiai standartizuotas instrumentas – banko garantija. Priimant sprendimą dėl pasiūlymo galiojimo užtikrinimo būdo, buvo atsižvelgta į tai, jog banko garantija yra finansinis įsipareigojimas „sumokėti“, o draudimas, dažnu atveju, yra produktas, susijęs su „įvykio vertinimu“, todėl net jei dokumentams Pirkimo sąlygomis yra keliami vienodi reikalavimai, institucinis požiūris bei vertinimas skiriasi, kadangi bankas paprastai vertina dokumentų atitikimą ir pagal tai formuoja išmoką, o draudikas paprastai pirma vertina įvykio

¹ <https://vpt.lrv.lt/lt/naujienos-3/del-netinkamo-pasiulymo-ir-sutarties-ivykdymo-uztikrinimo-viesuju-pirkimu-pazeidimai-ir-finansines-korekcijos-En7/>

pagrįstumą, o tik tada formuoja išmokas. Be kita ko, draudimo dokumentuose dažniau pasitaiko nuorodos į draudimo taisykles, „draudiminio įvykio“ sąvoka, netiesiogines išlygas, kurios komplikuoja mokėjimus. Atsižvelgiant į tai, buvo pasirinkta banko garantija kaip finansinis instrumentas, kuris pagal savo teisinę prigimtį laikomas abstrakčiu, savarankišku ir nuo pagrindinės prievolės nepriklausomu įsipareigojimu. Bankų praktika ir teismų jurisprudencija nuosekliai remiasi principu „pirma mokėk, paskui ginčyk“, o banko atsakomybė apsiriboja dokumentų atitikties patikrinimu. Dėl šios priežasties besąlygiškumas banko garantijoje yra ne deklaratyvus, bet funkcionalus – jis realiai įgyvendinamas greitu, automatizuotu mokėjimu. Taigi, nors sutiktina su tiekėjo argumentu, kad draudimo bendrovės laidavimas yra teisėta ir civilinėje teisėje pripažįstama prievolių užtikrinimo priemonė, jo praktinis taikymas viešuosiuose pirkimuose pasižymi didesne turinio ir įgyvendinimo įvairove. Net ir nustatant analogiškus reikalavimus („pagal pirmą pareikalavimą“, „besąlyginis“), draudimo produktų sąlygose praktikoje dažniau pasitaiko papildomų nuostatų, susijusių su draudiminio įvykio kvalifikavimu, dokumentų vertinimu ar kitais aspektais, kurie gali apsunkinti ar prailginti išmokėjimo procesą. Tai yra viena iš priežasčių, kurią Perkančioji organizacija vertino, kad vien tik bendrųjų turinio reikalavimų nustatymas neužtikrintų tokio pat lygio teisinio aiškumo ir vykdymo garantijų kaip vienareikšmis banko garantijos modelis.

Taip pat labai svarbu pažymėti, jog parenkant pasiūlymo galiojimo užtikrinimo būdą yra atsižvelgta ir į didelę Pirkimo objekto vertę, taip pat į numatytą finansavimo tinklę. Būtinybė užtikrinti maksimalų pasiūlymo galiojimo užtikrinimo realizavimo efektyvumą yra susijusi su tuo, kad konkretaus Pirkimo finansavimas yra numatytas dar šiais metais, atidžiai perskirsčius bei optimizavus savivaldybės biudžeto lėšas, todėl bet kokie ginčai, kilsiantys iš pasiūlymo galiojimo užtikrinimo galėtų turėti rizikos faktorių, jog šiuo Pirkimu įsigijamas Pirkimo objektas iš viso neįvyks.

Vertinant tiekėjo nurodytą Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2026 m. kovo 17 d. nutartį civilinėje byloje Nr. e3K-7-35-421/2026, pažymėtina, kad joje iš tiesų pripažįstama draudimo laidavimo, kaip prievolių užtikrinimo priemonės, reikšmė ir paskirtis. Tačiau ši nutartis nepaneigia Perkančiosios organizacijos teisės viešųjų pirkimų kontekste pasirinkti konkrečią užtikrinimo priemonę. Be to, minėtoje byloje buvo sprendžiami civilinių santykių vykdymo klausimai, o ne vertinamas viešųjų pirkimų sąlygų proporcingumas ar konkurencijos ribojimas, todėl jos taikymas šioje situacijoje yra ribotas.

Dėl tiekėjo pastebėjimo apie tariamą nenuoseklumą, kai pasiūlymo užtikrinimui leidžiama tik banko garantija, o sutarties vykdymui – ir draudimo laidavimas, pažymėtina, kad šios dvi užtikrinimo rūšys pasižymi skirtinga paskirtimi ir rizikos profiliu. Pasiūlymo užtikrinimas taikomas ankstyvoje, procedūriškai jautriausioje stadijoje, kur būtinas maksimalus operatyvumas, tuo tarpu sutarties įvykdymo užtikrinimas veikia ilgesnį laikotarpį, o galimi ginčai dėl jo realizavimo paprastai neturi tokio tiesioginio poveikio pačių Pirkimo procedūrų tęstinumui. Dėl šios priežasties skirtingų užtikrinimo priemonių taikymas šiose stadijose laikytinas objektyviai pateisinamu.

Dėl Tiekėjo pastebėjimo, kad ribojimas pateikti draudimo laidavimą apsunkina dalyvavimą Pirkime, kadangi banko garantijos dažnai reiškia įšaldytas apyvartines lėšas arba sumažintus kredito limitus. Šias aplinkybes, Perkančioji

organizacija, keldama reikalavimą, įvertino. Dėl to banko garantija yra prašoma pateikti tik sąlyginai trumpoje procedūrinėje stadijoje – pasiūlymo vertinime, bet ne sutarties vykdyme. Be kita ko, šis tiekėjo teiginys papildomai pagrindžia, jog bankai ženkliai atidžiau bei rimčiau vertina tiekėjų realias galimybes įvykdyti užtikrinimo sąlygas, kas leidžia daryti išvadas dėl užtikrinimo įvykdymo apmokėjimo bei operatyvumo sėkmingumo tuo atveju, jeigu Perkančiajai organizacijai tuo reikėtų pasinaudoti.

Įvertinus visas nurodytas aplinkybes, laikytina, kad nustatytas reikalavimas, konkrečiame Pirkime, yra proporcingas, objektyviai pagrįstas ir būtinas siekiant užtikrinti tinkamą Pirkimo procedūrų eigą bei Perkančiosios organizacijos interesų apsaugą. Pažymėtina, kad banko garantijos yra plačiai prieinamos rinkoje veikiantiems tiekėjams, o pats reikalavimas taikomas vienodai visiems dalyviams, todėl nelaikytinas diskriminaciniu.

Atsižvelgiant į išdėstytą, Pirkimo sąlygų keitimas šiuo aspektu nėra numatomas.

Administracijos direktorius

Nerijus Mašalaitis

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Marijampolės savivaldybės administracija
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl pirkimo sąlygų paaiškinimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2026-04-29 Nr. SA-4400 (35.3 Mr)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento adresatas (-ai)	Įmonės, įstaigos, organizacijos
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Nerijus Mašalaitis Administracijos direktorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-04-29 16:27
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA ECC
Sertifikato galiojimo laikas	2024-11-18 09:47 - 2028-11-17 09:47
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20260423.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2026-04-29)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2026-04-29 nuorašą suformavo Povilas Miliauskas
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2026-04-29 Dokumentų valdymo sistema „Deka Office“